

*ДО
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ*

*К О Н Ц Е П Ц И Я
ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА
СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД*

от

СВЕТЛИН ВЕЛКОВ МИХАЙЛОВ,

съдия в Софийски градски съд, кандидат за заемане на длъжността

административен ръководител -

председател на

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД

УВАЖАЕМИ КОЛЕГИ - ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

В съответствие с изискванията на чл.194 б, ал.1, т. 2 от Закона за съдебната власт и Правилата за избор на административни ръководители на органите на съдебната власт, представям на вашето внимание настоящата концепция за управление на Софийски градски съд, като кандидат за заемане на длъжността.

1. Лична мотивация за заемане на длъжността

Работя в системата на българското правораздаване от 26 години, като почти всички те са свързани със Софийския градски съд – от 1992 година досега. Като съдия и един мандат административен ръководител познавам в най-малки детайли работата на съда като един цялостен, но много сложен организъм. Давам си сметка, че това е една изключително натоварена, отговорна, с огромни очаквания от обществото работа поради спецификата на самия съд.

Постигнатите от мен като съдия резултати в пряката ми работа ми дават достатъчно основание, а и професионално самочувствие да кандидатствам отново за тази позиция.

През март 2019 година СГС ще навърши 60 години от учредяването си с указ на НС. Това е още един повод за личностното ми убеждение от необходимостта да се съчетаят традиция и приемственост във функционирането на един съд, натоварен с огромни очаквания от обществото за справедливо правораздаване в рамките на една цивилизована и демократична държава.

Изложената управленческа концепция се основава на принципите на осмислената и ревизирана приемственост, последователност в работата на председателя като пръв сред равни. Всички мои виждания са свързани с неподправеното ми желание да се запази положителното в постигнатото и предприемането на мерки, които да подобрят както работата, така и микроклимата в съда. Тези виждания са в синхрон с промените, осъществявани чрез Закона за съдебната власт, свързани със съдийското самоуправление и работата на основен съд, предопределени от процесуалните закони.

Концепция за управление на Софийски градски съд от Светлин Велков Михайлов

2. Анализ и оценка на състоянието на Софийски градски съд, достижения и проблеми в настоящата работа:

В Софийски градски съд, видно от отчетния доклад за 2016 г., в момента правораздават общо 141 съдии и младши съдии. Към тях трябва да прибавим и още 396 служители от общата и специализирана администрация.

Съгласно организационната структура в Софийски градски съд съществуват Наказателно отделение, Гражданско отделение (първоинстанционни и брачни състави), Гражданско отделение (въззивни състави) и Търговско отделение.

През годините Софийски градски съд е едно от най-натоварените съдилища в страната поради спецификата на делата, които се гледат в него. В момента има допълнително командировани от Софийски районен съд петима колеги; продължен е срокът на командировка на още 19. Допълнително шестима младши съдии от други окръжни съдилища са командировани също в Софийски градски съд (данни от отчетния доклад).

Кадровата обезпеченост на отделенията в съда един от основните проблеми не само през годините, но и в бъдеще. Като основна причина за това може да се посочи въведеният способ за кариерно израстване чрез осъществяването от Висшия съдебен съвет конкурси.

С оглед на кариерното израстване на колегите, смятам, че рядко провежданите конкурси за повишаване и преместване, съчетани с продължителния период на влизане в сила на решенията на съвета, относно назначаването, е проблем, който продължава да стои пред ръководството не само на Софийски градски съд, но и на цялата система. Обявяването на общи конкурси за всички съдилища от едно ниво, предполага задълбочаване на проблемите на съда с кадровото обезпечаване. Измененията на ЗВС, изразяващи се в насока на премахване на събеседването, като елемент от конкурсите ще доведе до по-голяма бързина при взимането на решения. В тази връзка е необходимо прецизирането на правилата за провеждането на конкурсите, като се определи тежестта на всеки един от критериите за извършваната оценка на работата.

Проблем в работата на съда и кадровото обезпечаване на съдебните състави е и въведената забрана в закона във въззивните състави да участват едновременно младши и командирован съдия. Липсва нормална житейска логика за приемането на тази разпоредба, тъй като дори да правораздава в по-високата инстанция, съответният колега не е поставен при равни условия с тези, които са назначени на постоянно място. От друга страна, с оглед на тази

Концепция за управление на Софийски градски съд от Светлин Велков Михайлов

забрана, в първоинстанционните състави на Софийски градски съд са назначени преимуществено командировани колеги. Като пропуск в осъществяваната в момент кадрова политика следва да се посочи и несъобразяването със специализацията и натрупаните знания у част от колегите, заемащи постоянни щатни бройки. Съобразяването с това приемам, че би подобрило микроклимата и ще препятства съществуващото разделение.

В тази връзка, както и предвид законовите правомощия на Общото събрание на съдиите на Софийски градски съд, е необходимо да се предприемат съответните действия. На проведено събрание на съдиите бе взето решение да се утвърди токова разпределение, след представяне от председателя на съда на мотивирано предложение за извършваните промени. Предложение към настоящия момент не е изготвено, поради което смятам, съобразявайки със заложените принцип на съдийското самоуправление и взети до настоящия момент решения на събранията за необходимо в кратки срокове да бъде изготвено разпределение, което да бъде предложено за обсъждане и гласуване. При изготвянето на това предложение следва да се има предвид настоящата натовареност на отделните отделения, броя на отделните състави в тези отделения, както и да се направи една задълбочена прогноза за развитието на съда, с оглед промените на процесуалните закони.

Щатната численост на съдебните служители (към 31.12.2016 г.) е 413 души, от които са били заети 393 работни места. Беглия прочит на отчетния доклад за 2016 г. дава основание да се приеме, че е налице голямо текучество по отношение на съдебни служители. То, както и отчетът за работата на служителите дава основание да се приеме, че с оглед ефективното изпълнение на задълженията от тяхна страна, следва да се обърне внимание на средствата за повишаване на тяхната квалификация. Тя може да бъде постигната както чрез организирани от НИП квалификационни курсове, така и провеждани семинари в рамките на съда курсове за на новоназначени служители.

По отношение на част от специализираната съдебна администрация, в лицето на назначените съдебни помощници и с оглед на заложените от законодателя техни функции, наложителни са мерки за ефективното им използване. След взети решения от общото събрание на съда, на помощниците е определена месечна норма на натовареност, както и е предвиден строг административен ред за отчитане на тяхната работа. Съобразявайки се с поставените пред съдебните помощници цели, смятам че следва да се промени начина на отчитане на тяхната работа. В крайна сметка и предвид изпълняваните от тях функции по подпомагане на магистратите е неестествено да се отчита тяхната работа само и единствено по предоставени отчети за броя на подготвените от тях съдебни актове. Работата на магистрата, вкл. и на

Концепция за управление на Софийски градски съд от Светлин Велков Михайлов

неговите помощници е не да произведат определена бройка продукция, а да разрешат правен спор. Поради което отчитането на "бройка" е непозотворен начин за оценка на извършеното.

Не на последно място следва да се направи обстоен анализ на разпределението на съдебните служители, тяхната заетост и ефективното изпълнение на поставените от закона, правилника и решенията на общото събрание задачи. Беглия преглед на извършените назначения дава основание да се направи категоричен извод, че йерархичното разпределение не е съобразено с качествата на служителите и тяхната компетентност.

При изготвянето на нов правилник за дейността на администрацията следва да се предвидят действия, които след задълбочена оценка да създават възможност за професионално израстване и преориентиране на съответните служители.

По отношение на сухата статистика отразена чрез брой на постъпилите, разгледаните и решението дела в съда следва да се отбележи, че е налице трайна тенденция към увеличаване броя на първоинстанционните дела. Този извод се подкрепя от общия брой на разгледаните дела, който е 48 060 и действителна месечна натовареност на база разгледани дело от съдия.

На този общ фон, отразяващ натовареността на магистратите следва да се посочат цифрите, за съответните отделения:

Първоинстанционните граждански състави са разгледали 10 560 дела, от които са свършени 4 861 дела.

Брачните състави са разгледали 1 775 дела, от които са свършени 1 414 дела.

Въззивните граждански състави са разгледали 13 296 дела, от които са свършени 9 161 дела.

В търговско отделение са разгледани 14 083 дела, от които са свършени 10 878 дела.

В наказателно отделение са разгледани 6 783 дела общо, от които са свършени 5 900 дела.

Тези статистически данни потвърждават изключителната натовареност на магистратите в Софийски градски съд. Видно от отчета по отношение на срочността на изписването на съдебните актове са взети мерки от ръководството на съда. Те следва да бъдат продължени, като се отчита спецификата на работата на всеки отделен съдия. Смятам за необходимо да се променят правилата при разпределението на съдебните помощници, които по-ефективно да подпомагат дейността на магистратите.

В района на Софийски градски съд функционира един мега съд - Софийски районен. Административното му ръководство е с достатъчен

Концепция за управление на Софийски градски съд от Светлин Велков Михайлов

житейски и професионален опит. Настоящото ръководство на съда изпълнява задълженията си за осигуряване на независимо, безпристрастно и ефективно правосъдие. През тази година и наказателно отделение на Софийски районен съд се премести в нова сграда. Това обаче не означава, че проблемите на първоинстанционния съд от нашия съдебен район са решени. Все още съществува разделение на отделните отделения на съда. Те се помещават в отделни сгради, което смятам, че е предпоставка за по-големи разходи, както за издръжка на отделните сгради, така и за по-голям обслужващ персонал, вкл. е специализирана съдебна администрация. Разделението на отделенията е предпоставка и за продължителността на процесите, с оглед невъзможността пълномощниците на страните да се явяват в съдебни заседания.

(Кадровата обезпеченост на Софийски районен съд, както и на броят на образуваните и свършени дела, са посочени в отчетния доклад на председателя на СРС.)

Основен проблем в работата на Софийски градски съд е свърхнатовареността на магистратите. Тя е резултат от редица обективни причини.

Проблем за това е концентрацията на седалищата на управление на търговците, както и на държавните институции, които са преимуществено в София. Всички те, особено държавните структури имат месни поделения, които са разпръснати на територията на другите, равни по степен окръжни съдилища. Стъпка в насока на разтоварване на съда са промените в процесуалните закони. В случай, че продължи да се концентрира търговския и граждански оборот на територията на Софийски градски съд, реална е опасността от превръщането му в един огромен съд. Тази концентрация е в противоречие с един от основните принципи на правовата държава - достъпа до правосъдие. Следва да се извърши внимателен анализ от страна на ръководството на съда, подкрепено от колегите и да се направят съответните предложения до компетентни органи за извършването на промени, които ще доведат до качествен достъп до правосъдие на всеки гражданин на Р България и преустановяването на продължаващата тенденция Софийски градски съд да се превръща в съд, в които се разглеждат повече от 1/3 от общия брой на делата в страната.

Софийски градски съд има и друг, превърнал се в хроничен проблем - липсата на достатъчно зали за провеждане на откритите съдебни заседания. По този показател нашият съд изостава не само от европейските, но в голяма степен и от другите окръжни съдилища. Същевременно в съдийските кабинети съжителстват по трима, че дори и четирима съдии, което определено създава неудобство за нормална работа. Работата на съдията изисква не само добро

познаване на законите, но и достатъчна концентрация за обхващане на всички факти по конкретното дело, по което работи магистрата.

3. Цели за развитието на Софийски градски съд и мерки за тяхното достигане

С оглед на изложеното на съществуващите практики и констатирани проблеми в състоянието и дейността на Софийски градски съд, ще си позволя да предложа способи за тяхното разрешаване.

Целите за по-натъшното развитие на съда са пряко свързани с изпълнение на препоръките, дадени от ЕК по механизма за сътрудничество и проверка.

Във връзка с това - една от основните ми цели като председател на Софийски градски съд следва да бъде прилагането на стратегията за реформа на съдебната система. В рамките на правомощията на председателя на съда, подпомаган и от създадените способи за съдийско самоуправление, ще полагам усилия за напредъка на страна в превръщането на дадените препоръки в конкретни резултати. Най-важните от тях са за повишаване на доверието в съда, за промяна в отношението на обществото към правораздавателната дейност и преодоляване на негативното отношение към колегите работещи в системата.

Нашият съд следва да се включи активно в програмата за развитието на административния капацитет. Опитът ми като административен ръководител в тази област и осъществените контакти с близки съдилища до нашата правна система (Апелативния съд на гр. Берлин) смятам, че дадоха към онзи момент отлични резултати, свързани с повишаване на квалификацията на съдиите и на административния персонал. Ще настоявам да бъдат възстановени прекъснатите от ръководствата на съда (след 2009 година) контакти и организирането на съвместни семинари в отделните области на правото. Тези семинари дават възможност на всички колеги да се запознаят със съществуващите практики в държави-членки на ЕС и да сравняваме изпълнението на правораздавателната дейност.

В рамките на правомощията си като административен ръководител ще положа усилия за включване в образователните и квалификационни курсове, провеждани от НИП по професионална етика и логика, така необходими за предотвратяване на съществуващи порочни прояви на неуважение.

Работейки за изпълнение на основната цел - възстановяване на доверието на обществото в съда ще настоявам за по-добро взаимодействие с Националния институт на правосъдия. Ще инициирам работни срещи с ръководството на

Концепция за управление на Софийски градски съд от Светлин Велков Михайлов

института за обсъждане и реализиране на програма за обучение на магистратите и служителите от съда. Добре подготвените служители, познаващи деловодната система ще допринесат за възстановяване на доверието.

От друга страна ще предприема всички разрешени ми действия за предотвратяване на корупция и търговия с влияние в съда. В тази връзка ще възстановя приемния ден на председателя, в които ще се осъществяват контакти с гражданите. На тези ежеседмични срещи гражданите ще могат да поставят въпроси, на които след задълбочен анализ и проверка ще получават отговор. Липсата на такива срещи, на които те да получават отговор на въпросите, които ги интересуват, предполага увеличение на недоверието на гражданите в работата на съда. Не на последно място и с оглед ограничените възможности за такива срещи ще възстановя възможността да писмено поставяне и отговор на вълнуващите ги въпроси.

В условията на динамично и бързо променящи се устройствени закони, регулиращи сферите на обществения и политически живот и икономиката на страната, ще работя за отстояване на мнението на колектива от професионални съдии, работещи в Софийски градски съд.

Не на последно място следва да се положат усилия за преодоляване на съществуващият проблем със свърхтовареността на съдиите от Софийски градски съд.

В рамките на своята компетентност като административен ръководител следва да положи усилия за преодоляване на неравномерното натоварване на съдиите от отделните отделения. Този проблем създава напрежение между колегите, което напрежение се отразява и на ефективността на тяхната работа. Този проблем е пряко свързан с отстояване на нашата независимост. Огромният брой дела, изискванията за срочност и качественост на актовете се отразяват на ефективността на работата. Решението на този проблем не е само във възможността за налагане на дисциплинарни наказания.

Повишаване на качеството и ефективността на съдебната система са неразривно свързани с повишаването на доверието на обществото към нея. Софийски градски съд е част от тази система. Изпълнението на тази цел не е свързано само и единствено с правораздавателната дейност. Необходимо е подобряване на комуникацията между отделните институции, както и подобряването на връзката с обществото. Тази връзка се осъществява както чрез контакта с медиите, така и чрез възможността да се извършват справки по конкретни дела от страните. Ето защо като конкретна цел на ръководството е усъвършенстването на деловодната система.

В изпълнение на целта за утвърждаване независимостта, отчетността и етиката на съдебната власт е продължа усилията за повишаване сигурността на системата за разпределение на делата.

В изпълнение на целта за реформа на съдебната система ще се стремя да предоставям по-голяма възможност за изразяване на мнението на колегите, като по този начин се затвърди самоуправлението в съда.

В изпълнение на целта за утвърждаване на стандарти в съдебната система и след обстойни анализи ще положа усилия за повишаване качеството и ефективността както на колегите от Софийски градски съд, така и на Софийски районен съд.

Работейки по изпълнението на целта за повишаване на ефективността на работата, ще съблюдавам дисциплинарната практика на ВСС, както и ще съблюдавам стриктно изпълнението на стратегията за борба с корупцията.

4. Управленски мерки за постигане на ефективност, срочност и прозрачност на правораздавателния процес:

В изпълнение на мерките, поставени с Механизма за сътрудничество и проверка ще насоча усилията си към анализиране и обобщаване на съдебната практика на съда и тази на районния съд, правомощие по чл. 85, ал.3, т.8 от ЗСВ. Конкретно мерки са свързани със създаването на организация за провеждане на събрания по отделения, за обсъждане на съдебната практика, които да не са епизодични. Като първоначални стъпки в тази насока следва да се приеме, че протоколи от обсъжданията по тълкувателни дела следва да се предоставят на колегите от районния съд, а при възможност да се присъства на такива обсъждания. Като резултат от тази действия следва да се очаква бързина при установяване на проблемите и възможност за решаване на възникналите проблеми, в условията на тясна връзка с колегите от районния съд. Едновременно с това, при констатирането на противоречиво решавани въпроси от колегите ще организирам срещи с утвърдени лектори, в които срещи ще се изясняват тези въпроси и ще се запознаваме с последните утвърдени практики на Върховния касационен съд. Не на последно място могат да се положат усилия да събиране и обобщаване на съдебната практика, чрез създаването на елемент от вътрешния сайт на съда, в които да се качват решенията на ВКС и който да е в помощ на колегите

От друга страна ще полагам усилия в провеждането на периодични срещи с ръководството на Софийски районен съд, на които срещи ще се обсъждат въпросите свързани с ефективността на дейността ни. Ще продължа да

осъществявам контрол върху работата на районния съд, чрез извършването на периодични проверки на административната дейност.

По отношение на разпределението на делата, съдебните състави, индивидуалната натовареност и правораздавателната дейност ще насоча усилията си правилното организиране на разпределението. Ще инициирам общо събрание на съда, на което след обстоен анализ ще предложи разпределение на колегите по състави, като след преценка ще използвам и създадените правила за разпределението на делата от предишното ръководство на съда. При изготвяне на предложението ще се съобрази с взетите към настоящия момент решения от общото събрание, както и със специализацията и натрупания опит на колегите.

С оглед осъществяването на правомощията на Общото събрание ще изготвя и предложи за утвърждаване от него на правила за определяне на натовареността на председателя и неговите заместници, натоварени с осъществяването на организационни функции.

Ще продължа ежемесечното изискване на справки за неизписаните съдебни актове и ненасрочените дела, като при констатирани системни нарушения и след анализ на причините, довели до това състояние, ще предлагам механизми за отстраняването им (вкл. и предвидените в ЗСВ мерки). Смятам за наложително при изготвянето на атестациите на колегите този критерий да бъде със завишена тежест. За решаването на този проблем ще насоча усилията си към ефективното натоварване и използване на ресурса на назначените съдебни помощници.

В изпълнение на задачите, свързани с квалификацията и обучението на магистратите и служителите ще предложи периодични обучения, които да обхващат всички области от дейността на съда. За целта ще се използва ресурса на Националния институт по правосъдие, но ще организирам и срещи с колеги от Върховния касационен съд, на които ще се запознаваме с установената съдебна практика.

В изпълнение на задачите за подобряване на взаимодействието и публичността в работата на съда ще осъществявам срещи с районния съд, прокуратура, адвокатурата, полицията, ръководствата на държавните съдебни изпълнители и съдиите по вписванията. Те трябва да помогнат в решаването на възникналите проблеми с отделните групи, като взетите решения следва да бъдат насочени към ефективното разрешаване на проблемите на базата на закона и установените практика за етично поведение на магистратите. По този начин ще се възстанови предвидимостта на осъществяваната правораздавателна дейност.

Концепция за управление на Софийски градски съд от Светлин Велков Михайлов

От друга страна ще обърна внимание на връзките с обществото, осъществявани в момента само чрез интернет страницата на съда. За да се изгради взаимодействие и разбирателство, ще организирам периодични срещи с представители на медиите, на които да се дискутират възникналите проблеми. Друг вариант за повишаване на правната култура на гражданите е участие на отделни колеги в телевизионни предавания по важни за обществото проблеми. По този начин ще се активира процесът по възстановяване на доверието на общество в системата, а от там и доверието в нашия съд.

В изпълнение на това следва да се преразгледа работата и се начертаят конкретни мерки за подобряването на работата на специалиста “Връзки с обществеността”. Към настоящия момент се наблюдава изпълнение само на една от задачите - тази да публикува на страницата на съда информация за датата на провеждане на процесите, към които обществото проявява интерес.

В изпълнение на поставените задачи за ефективно електронно правосъдие ще работя по създаването на електронни досиета на образуваните дела. Публикуваната и общодостъпна информация към настоящия момент се свежда до извършването на справки за насрочването на заседания и постановяването на съдебните актове. Създавайки електронната папка смятам, че ще се подобри ефективността на работата на колегите. Ще бъде намален обемът на работата по пренасянето на доклад и обработването на делата. След реализирането на електронна папка, ще се направи и реформа в съдебната администрация (намаляване на разходите за работни заплати и канцеларски материали). От друга страна ще продължа работата по усъвършенстване на самата система, което ще доведе до по-голяма ефективност в работата, както на служителите, така и на магистратите правораздаващи в съда.

В изпълнение на поставените задачи за борба с корупцията, представляваща по естеството си феномен, обхванал всички сфери на социалния живот, ще положа усилия за ограничаването на възможностите за използване на корупционни практики. Ще се съблюдават правилата за случайното разпределение на делата и съдиите. Като част от тези мерки следва да се възприемат и възможностите за сигнализиране на ръководство на съда от граждани при съмнения за корупционни практики.

Уважаеми членове на Висшия съдебен съвет,

Настоящата концепция е израз на разбирането ми за приемственост и новаторство – за запазване и развиване на добрите практики, които са показали, че действат и изправяне пред предизвикателствата на нашето време, високите критерии и очаквания към съдебната система и Софийски градски съд.

Концепция за управление на Софийски градски съд от Светлин Велков Михайлов

Имам житейския и професионален опит като човек и съдия, за да се изправя днес пред вас и да заявя готовността си да застана отново начело на институцията Софийски градски съд. Една концепция, колкото и да е изградена от добри намерения, не може да бъде реализирана от един човек. Затова е необходим екип от добри съмишленици и професионалисти. Но и от добър административен мениджър, който не само иска и може да емоуор на промяната, но и да може да поеме отговорността за своите и на колегите действия. Затова е пръв сред равните.

С уважение:

(съдия Светлин Михайлов)